

Memo opvang vluchtelingen

Inleiding

In oktober 2022 stelde D66 vragen over de huisvesting van asielzoekers in Roermond, hier ontvingen wij begin november 2022 antwoorden op. Waarvoor dank. Zie ook de meegestuurde bijlage.

Via deze memo vragen wij jullie om dit onderwerp nader te bespreken in de commissie.

Achtergrond

Op dit moment is het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) afhankelijk van vrijwillige medewerking van gemeenten om opvangplaatsen voor asielzoekers mogelijk te maken. De regering wil dat veranderen. Daarom stelt zij voor om gemeenten een wettelijke taak te geven in het opvangen van asielzoekers. Het wetsvoorstel is geen tijdelijke noodwet maar een permanente regeling voor een nieuw stelsel van asielopvang. Dat stelsel moet er ook voor zorgen dat de opvang van asielzoekers beter wordt verspreid onder de gemeenten waarmee de onderlinge solidariteit wordt bevorderd.

Citaten Centraal Orgaan Asielzoekers (COA), november 2022:

- *"Op basis van de laatste asielprognoses van het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft het COA berekend dat er eind volgend jaar 75.500 opvangplekken nodig zijn."* ;
- *"De nieuwe capaciteitsopgave is fors en kan alleen in nauwe samenwerking met het rijk, gemeenten, provincies en partners opgelost worden;"*
- *"Het is duidelijk dat met steeds nieuwe tijdelijke locaties de groeiende opvangbehoefte niet wordt opgelost. Het COA blijft pleiten voor het versneld (tijdelijk) huisvesten van de ruim 17.000 statushouders die al te lang in de opvang zitten. Van belang is dat zij kunnen beginnen met hun integratie en participatie."*

<https://www.coa.nl/nl/nieuws/eind-volgend-jaar-75500-opvangplekken-nodig>

Toelichting op de inhoud

D66 constateert dat met tijdelijke opvanglocaties de groeiende opvangbehoefte niet wordt opgelost. Wij maken ons zorgen om de permanente huisvesting van asielzoekers¹, zeker gezien de stijging van het aantal statushouders. Om deze zorgen deels weg te nemen, vinden wij het belangrijk te denken in mogelijkheden om vervolgens weloverwogen besluiten te kunnen nemen voor later.

Het kabinet wil waarderen dat gemeenten uit eigen beweging inspanning leveren voor asielopvang. De extra beloning voor een gemeente is vrij besteedbaar ten gunste van haar inwoners. Het komt bovenop de reële compensatie voor de kosten die gemeenten maken voor de opvang van asielzoekers. De voorwaarde daarbij is dat het gaat om een opvanglocatie van minimaal 100 plekken, beschikbaar voor ten minste 5 jaar. Ook kunnen locaties meegerekend worden, wanneer deze binnen 1 jaar beschikbaar komen (*Rijksoverheid.nl*).

Door als gemeente Roermond zelf keuzes te maken, worden we later niet overvallen door acute aanvragen of wettelijke verplichtingen vanuit het Rijk. De kern van de Spreidingswet is dat gemeenten die uit eigen beweging asielopvang regelen een financiële beloning ontvangen en een dwingende ministeriële aanwijzing als een gemeente achterblijft. Wij

¹ Deze memo gaat niet over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne (noodvang) en ook niet over de permanente huisvesting van statushouders. Daarvoor zijn andere (wettelijke) regelingen.

creëren als gemeente door proactief te handelen een beheerst proces waardoor we onwenselijke situaties zoveel als mogelijk voorkomen. Wij hopen hiermee in de geest te handelen van de Spreidingswet en daarnaast te zorgen voor een beheerst proces waarmee de kans op maatschappelijke onrust verkleind wordt. Met deze aanpak kunnen we rekening houden met de zorgen die er rond dit thema zijn en met voldoende tijd een of meerdere geschikte locaties zoeken en die vervolgens op een goede manier inrichten.

Voorstel

In een eerdere berekening stelde het COA vast 51.000 plaatsen begin 2023 nodig te hebben, deze zijn er echter .nog niet. Er zijn nu 17.833.290 inwoners in Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)). Daarvan wonen er 60.000 in Roermond, dat is $60.000 / 17.833.290 = 0,00336\%$ van alle Nederlanders.

Als we naar rato van de 75.500 plaatsen ons deel zouden leveren als Roermond dan zijn dat 236 plaatsen. Als we naar rato van de 51.000 plaatsen ons deel zouden leveren als Roermond dan zijn dat 171 plaatsen.

Voor de rest van 2023 en 2024 stellen we voor om de huidige 100 tijdelijke plaatsen voor noodopvang te handhaven. Verder stellen we voor om voor eind 2024 te zorgen voor 151 plaatsen voor asielzoekers (hiermee bedoelen we niet statushouders) en 20 plaatsen voor tijdelijke huisvesting voor statushouders, mensen die een vergunning hebben gekregen om in Nederland te mogen blijven en in afwachting zijn van een woning. Zodra deze plaatsen gerealiseerd zijn, kunnen de 100 tijdelijke plaatsen vervallen. Vanaf 2025 kijken we ieder jaar naar de aantallen om in lijn te blijven met opvang naar rato.

Vragen aan de raad en aan het college

- Willen we wachten tot de gemeente Roermond een aanwijzing krijgt van het Rijk (dwang) of gaan we proactief op zoek mogelijkheden voor een humane en beheersbare opvang, waarmee we maatschappelijke onrust zoveel als mogelijk kunnen voorkomen?
- Wat vinden jullie van ons voorstel? Indien jullie ons voorstel niet steunen. Op welke manier willen jullie dat de gemeente Roermond een bijdrage levert aan de uitgangspunten van de Spreidingswet?